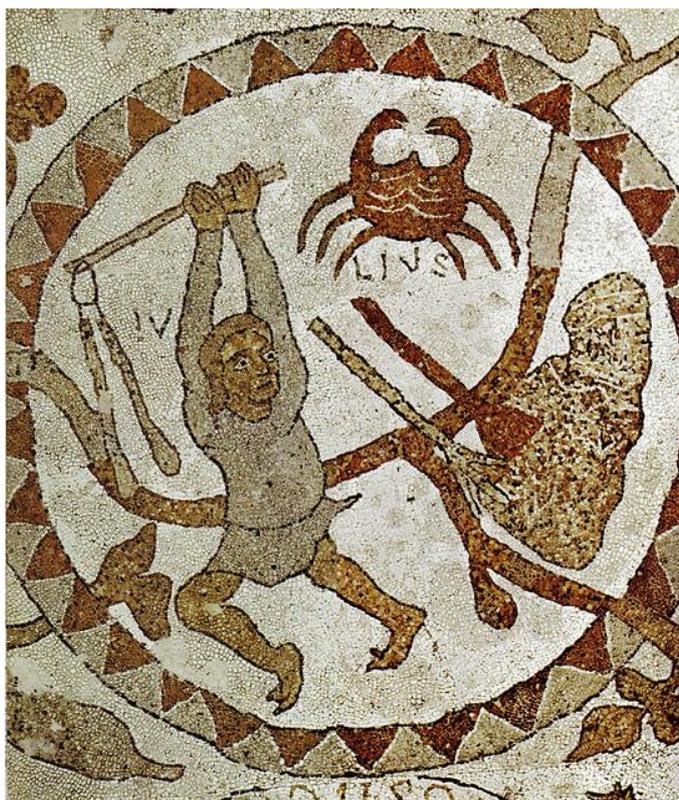

júl - čes. *červenec*; pozri *mesačné obrazy*

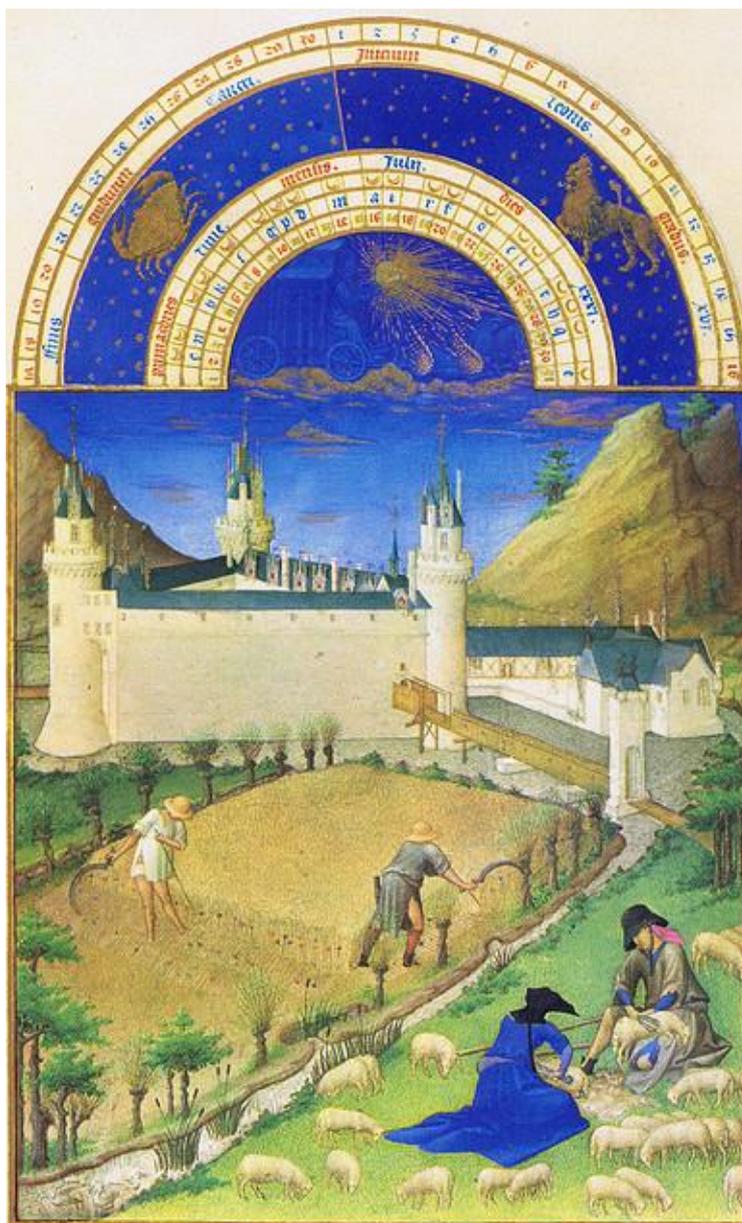
Mnich Pantaleone: Júl. Mlátenie kukurice (mesačný obraz a zverokruhové znamenie Krab, dlážková mozaika Katedrály Santa Maria Annunziata v Otranto, Taliansko, 1163 - 1165)

Júl. Žatva (mesačný obraz zo stredovekého rukopisu)

Júl. Kosba (mesačný obraz z francúzskeho rukopisu)

Paul z Limburgu: Júl (mesačný obraz z Hodiniek vojvodu z Berry, 1412-1416)

Júl. Žatva a strihanie oviec (mesačný obraz z Breviarium Grimani, Flámsko, 1510)

Autor neznámy: Júl (augsburský mesačný obraz, 1531)

HB podľa Jörga Breua St.: Júl (augsburský mesačný obraz, 16.st.)

Julia - Juliana

Julian a Basilissa - (†304); manželia a kresťanskí mučeníci, ktorí zomreli buď Antiochii alebo pravdepodobnejšie v Antinoe za vlády Diokleciána; neexistuje žiadne vierohodné historické údaje, ktoré sa ich týkajú a navyše je Julian niekedy zamieňaný s *Julianom z Antiochie*; zmätok možno ľahko vysvetliť tým, že tridsať deväť svätých tohto mená uvádza Rímske martyrológium; Julian nútený svojou rodinou do manželstva súhlasil so svojou ženou Basilisou, že obaja zachovajú svoje panstvo a panictvo; ďalej ju vyzval, aby našla kláštor pre ženy, v ktorom by sa stala nadriadenou, zatiaľ čo on by sám zhromažďoval veľký počet mníchov a venoval sa svojej činnosti; premenili svoj domov na nemocnicu pre 1000 ľudí, preto je Julian nazývaný aj dve prevedie svoj domov v nemocnici, ktorá by mohla pojsť až 1000 ľudí; Basilissa zomrel veľmi svätou smrťou, ale mučenie bolo rezervované pre Julianovi Diokleciánom; Julian bol zatknutý, mučený a popravený sťatím v Antiochii; pozri *kresťanskí svätci*

https://en.wikipedia.org/wiki/Julian_and_Basilissa

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Julian (Norimberská kronika, 1440-1514)

Julian z Antiochie - (†305/311); tiež Julian z Tarzu, Julian Anazarbus, alebo z Cilicia alebo z Rimini; kresťanský mučeník a svätec; niekedy zamieňaný so sv. Julianom, ktorý bol umučený so svojou ženou Basilissou; zabitý počas prenasledovania Diokleciánom a Galeriom Maximianom; legenda hovorí, že bol vystavený strašným mukám, celý rok vodený po rôznych mestách Cilície; potom bol zašitý do vrecia z polovice naplneného pieskom, zmijami alebo škorpiónmi a hodený do mora; more odnieslo jeho telo do Alexandrie, kde bol pochovaný; vykonáva jeho telo do Alexandrie, a on tam bol pochovaný pred presunom do Antiochie; pozri *kresťanskí svätci*

https://en.wikipedia.org/wiki/Julian_of_Antioch

Juliana z Nikomedie - (†304); kresťanská mučienica z dobe cisára Diokleciána; bola populárna v stredoveku, najmä v Holandsku ako patróna proti chorobám; dcéra presláveného pohana Africana; ako dieťa bola zasnúbená so senátorom Eleusiom, jedným z poradcov cisárových; jej otec bol nepriateľ kresťanov; Juliana tajne prijala svätý krst; keď sa čas jej svadby priblížil, Juliana odmietla sa vydať; jej otec ju nútil, ale keď naďalej odmietala, odovzdal ju guvernérovi; jej snúbenec sa stal jej sudcom, učiteľom a katom; nariadil svojim ľuďom ju bičovať, zavesiť za vlasy a stiahnuť z hlavy skalp; vo väzení k nej prišiel diabol k nej v podobe anjela Božieho a odporučil jej, aby sa dohodli obetovať pohanským modlám; Juliana odhalila podvod, zviazala ho a oplŕula; Juliana bola napokon sťatá a spolu s ňou zomrela aj mučienica *Barbara*; pozri *kresťanskí svätci*

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Juliana z Nikomedie (Norimberská kronika, 1493)

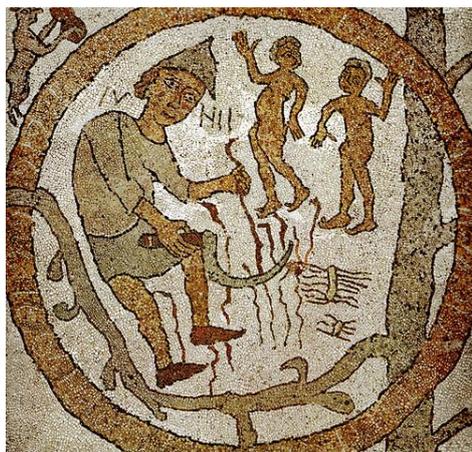
Q. Boel II. podľa D. Fetti: Svätá Juliana Nikomédska zviazala diabla (lept, 1673)

juliánsky kalendár - kalendár juliánsky
Julius a Eusebius - pozri kresťanskí svätci

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Julius a Eusebius (Norimberská kronika, 1493)

jún - čes. červen; pozri mesačné obrazy; kosba

Mnich Pantaleone: Jún. Žatva (mesačný obraz a zverokruhovú znamenie Blíženci, dlážková mozaika Katedrály Santa Maria Annunziata v Otranto, Taliansko, 1163 - 1165)

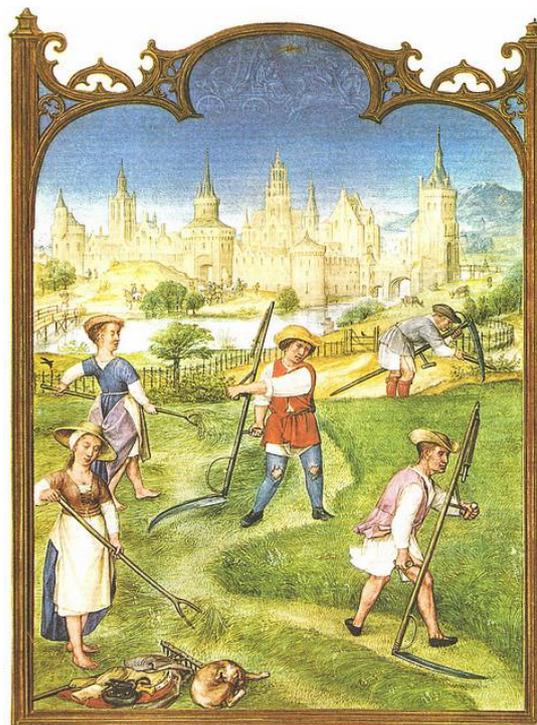
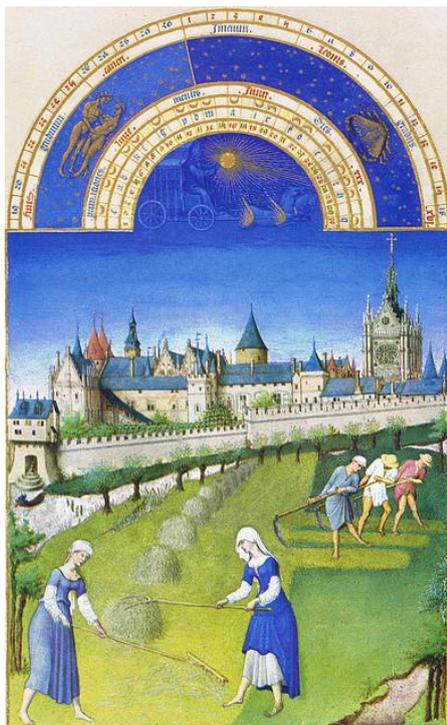

Jún. Strihanie oviec (mesačný obraz z francúzskeho rukopisu)

Jún. Zber olív (mesačný obraz z talianskeho stredovekého rukopisu)

Jún. Kosba (mesačný obraz zo stredovekého rukopisu)

Paul z Limburgu, Jean Herman a J. Colombe: Jún (mesačný obraz z Hodiniek vojvodu z Berry, 1412-1416)

Jún. Kosba (mesačný obraz z Breviarium Grimani, Flámsko, 1510)

Autor neznámy: Jún (augsburský mesačný obraz, 1531)

HB podľa Jörga Breua St.: Jún (augsburský mesačný obraz, 16.s.)

L. F. Leighton: Žeravý jún (19.st.)

Junge Kunst - nem. – „Mladé umenie“; umelecká skupina, ktorá sa začiatkom r. 1928 vytvorila okolo M. Kopfa; jadro devätnásťčlennej skupiny tvorili prevažne Kopfovi rovesníci alebo spolužiaci z akadémie; členmi boli maliari Anton Bruder, Alfred Dorn, Friedrich Feigl, Alfred Justitz, Fritz Kausek, Karel Klein, Maxim Kopf, Riko Mikeska, Ludwig Püschel, Richard Schrötter, Karl Wagner, Alois Rudolf Watznauer, maliarky Charlotte Schrötter-Radnitz a Grete Passer, sochárky Mary Duras, Gabriele Waldert a Marta Schöpflin a sochári Josef Pietsch a Karl Vogel; jednalo sa napospol o pražských autorov, výnimkami boli Anton Bruder, rodák z Ústí nad Labem, ktorý študoval v Drážďanoch a bol činný v Znojme, Riko Mikeska z Vítkovic, ktorý bol súčasne členom ostravského Kunstringu, Josef Pietsch činný v Drážďanoch a Alfred Dorn z Kamenického Šenova; skupina si za svoj cieľ kládla „byť prostredníkom bez jednostrannej tendencie medzi súčasnou žijúci mladou generáciou tejto krajiny a verejnosťou“; výstava Junge Kunst bola reflektovaná nemeckým i slovenským tlačou; väčšinu z 95 prezentovaných diel dnes poznáme len podľa názvu alebo z dobových reprodukcí; recenzenti napospol konštatovali solidnú úroveň vystavených prác a zreteľné ovplyvnenie francúzskymi vzormi, predovšetkým *Cézannom*, ktoré sa netýkalo iba M. Kopfa, ale aj ďalších autorov z okruhu Junge Kunst, ktorí vo Francúzsku počas 20. rokov 20.st. bývali, ako napr. Riko Mikeska, Karl Klein či manželia Schrötterovci; vystúpenie skupiny Junge Kunst na jar 1928 bolo akýmsi prológom ku vzniku umeleckého združenia *Prager Secession*, ktoré sa oficiálne sformovalo až o rok neskôr v oveľa prepracovanejšej spolkovej podobe, ale svojím spôsobom bolo už obsiahnuté v Junge Kunst a v otázkach umeleckej tvorby aj na Junge Kunst plynulo nadviazalo; pozri *skupina*

Juni Juan de - (†1557); francúzsko-španielsky sochár, architekt a maliar; najviac známy svojimi náboženskými sochami, do ktorých vkladal emócie; prejavoval veľkú znalosť anatómie ľudského tela; pozri *francúzski sochári 16.st.*; *polychrómia*

http://en.wikipedia.org/wiki/Juan_de_Juni

J. de Juni: Svätý pohreb (16.st.)

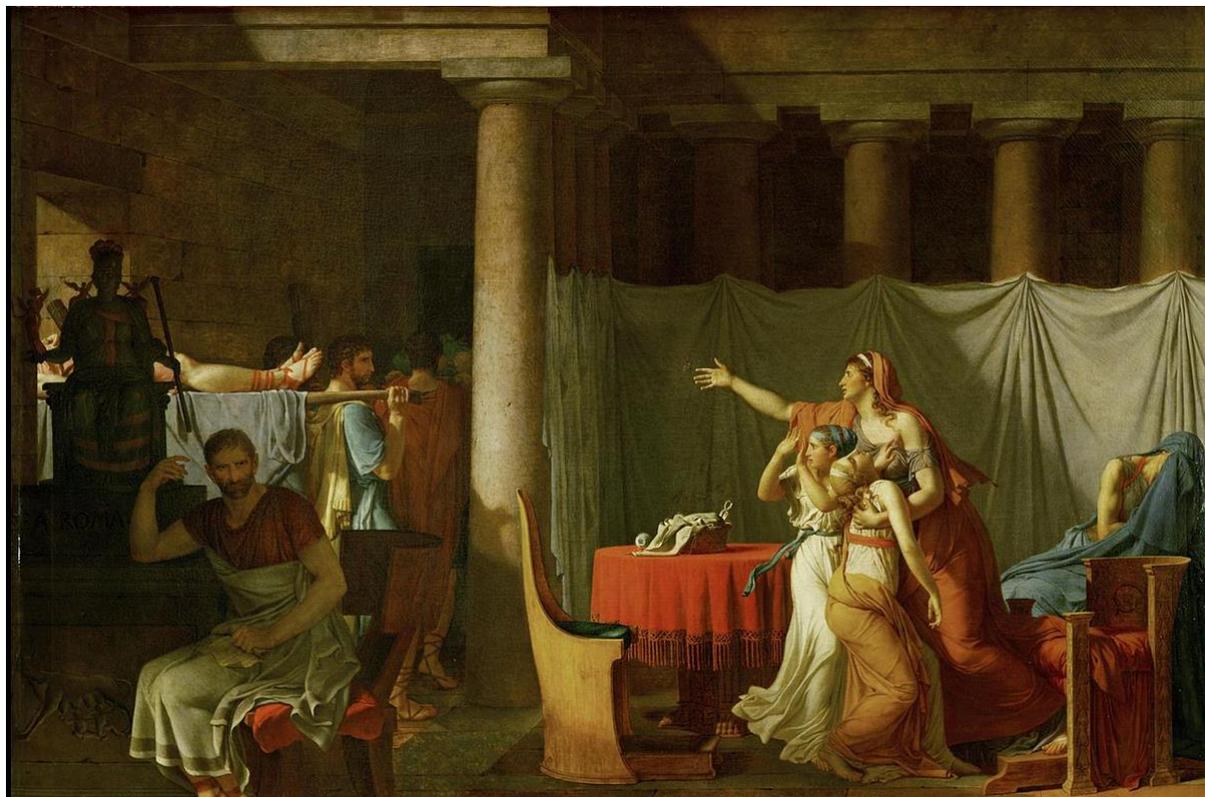
J. de Juni: Sv. Anton Paduánsky (16.st.)

Junius Brutus Lucius - zakladateľ rímskej republiky a tradične jeden z dvoch prvých konzulov v 509 pr.Kr.; Brutova matka bola Tarquinia, dcera piateho rímskeho kráľa Lucia Tarquinia Prisca a sestra posledného, siedmeho rímskeho kráľa Lucia Tarquinia Superba; (pozri *Tarqinius*); podľa niektorých zdrojov bol Junius Brutus už v mladosti nespokojný s vládou svojho strýka Tarquinia Superba, najmä preto, že nechal popraviť rad vplyvných Rimanov, vrátane Luciovho brata; tak viedol vzburu, ktorá zvrhla posledného kráľa, Lucia Tarquinia Superba a pomohla nastoliť rímsku republiku; podľa tradície r. 510 pr.Kr. Junia Bruta a jeho troch verných priateľov a spojencov zavolała vznešená Rimanka Lukrécia, ktorá sa im zdôverila, že ju znásilnil syn kráľa Tarquinia, a požiadala ich, aby pomstili jej česť a potom spáchala samovraždu dýkou (porovnaj *Lukrecia Borgia*); táto udlosť býva interpretovaná ako konečný impulz na zvrhnutie kráľovstva; Brutus a jeho spojenci zvolali zhromaždenie na Forum Romanum, kde ľud odhlasoval odvolanie kráľa a vyhnanie kráľovskej rodiny; do čela mesta bol dosadený Juniov spojenec Lucrecius; Brutus sa vydal k rímskej armáde, ktorá táborila pod vedením kráľa Tarquinia pri meste Adrea v Laziu; kráľ

potom, čo ho Rimania odmietli pustiť do Ríma, odišiel so zvyškom kráľovskej rodiny do exilu; tam sa spojil so svojim s etruským mestom Veje a s rímskou armádou sa utkal v bitke pri Silva Arsia, kde Junius Brutus velil kavalérii a v bitke padol, ale Rimania bitku vyhrali; nový konzul mu vystrojil honosný verejný pohreb; v postavení konzula bol Junius Brutus bol známy svojím dôstojným životom a spravodlivými súdmi; keď bolo odhalené sprisahanie mladých Rimanov proti nemu, sprisahanci, vrátane vlastných synov Bruta, boli odsúdení na smrť; pozri *Rimania staroveki*

https://cs.wikipedia.org/wiki/Lucius_Junius_Brutus

https://en.wikipedia.org/wiki/Lucius_Junius_Brutus

J.-L. David: Lictori prinášajú Brutovi mŕtvolu jeho synov (1789)

S. Ricci: Junius Brutus bozká zem. Matka krajiny (1700-1704)

A. Quellinus I: Rozsudok Bruta. Spravodlivosť (terakotový reliéf, 1651-1654)

junk art/umenie odpadu - angl.; súhrnné pomenovanie umenia 2.pol.20.st. vytvárané z *civilizačného odpadu*; zahŕňa rôzne formy *umenia objektu* (podľa *materiálu* vo forme *koláže*, *asambláže* až po najrozličnejšie *autorské techniky*); zakladateľskou osobnosťou umenia odpadu je nemecký *dadaista* Kurt Schwitters, ktorý vytváral koláže a asambláže z použitých cestovných lístkov, útržkov tlačených textov, zápaliek, kúskov drôtu, topánkových zvrškov apod.; neskoršie nazval tieto objekty *merz*; civilizačný odpad sa stal materiálom príslušníkov medzinárodného hnutia *Fluxus*

Juno - v *rímskej mytológii* manželka *Jupitera*, *rímska* podoba gréckej *Héry*; *granátové jablčko* v ruke Juno symbolizovalo *manželstvo*; ochrankyňa *rímsky žien* (pozri *génus*); pozri *Moneta*; *páv*; *vták* (Hall); *rímski bohovia*; *rodinné a domáce božstvá*; *patrón*; *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*; *Acheron*

- Juno (lat. Iūno); staroveká *rímska* bohyňa, ochrankyňa a osobitný poradca štátu; je dcérou Saturna a sestrou (ale aj manželkou) boha hlavného Jupitera a matkou Marsa a Vulkána; Juno sa tiež starala ženy Ríma; jej grécky ekvivalentom bola *Héra*; jej etruským náprotivkom bola Uni; vzhľadom na svoju ochrannú úlohu bohyne mesta Ríma a Rímskej ríše, bola nazývaná Regina (Kráľovná); spolu s Jupiterom a Minervou bola uctievaná ako *capitolská trojica* na Capitoile; potom sa nazýva Juno Capitolina; bojovný aspekt Juno je zjavný na jej oblečení; často sa objavuje sediacia s pávom, ozbrojená a v plášti z *kozej kože*

[https://en.wikipedia.org/?title=Juno_\(mythology\)](https://en.wikipedia.org/?title=Juno_(mythology))

<https://www.google.sk/search?q=juno+mythology&espy=2&biw=1855&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=aV-EVbTZNY-y7QaO-Jj4Aw&sqj=2&ved=0CDEQsAQ>

https://www.google.sk/search?q=goatskin+cloak&espv=2&biw=1855&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=bmGEVaWIL4aVsgGq_6CQBA&ved=0CB4QsAQ&dpr=1#tbn=isch&tbs=ring%3ACT-i45PicQakIjgQpD4etDRhthF2CuDkJ1MCiiRC87XnSTEIOoINTHd9zxgLSv4xIGDOWeiuGt5COkOtJCvyBC3elyoSCRCkPh60NGG2ESDgj-YT_1ZQaKhIJEXYK4OQnUwIReXjwJfqjhqIqEgmKJELztedJMRGupuRUYRBobioSCSU6iU1Md33PETVoStlwjpnWKhIJGAtK_1jEgYM4RaKeQnPOuufogEglZ6K4a3kI6OxH3CgeD8yxz7CoSCa0kXIELd6XEcmGqsZaeyss&q=goatskin%20cloak&imgre=JTqJTUX3fc-czM%253A%3BdxA41aCebFCCCM%3Bhttp%253A%252F%252Fmythologica.fr%252Fgrec%252Fpic%252Fjunon-sospita.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fmythologica.fr%252Fgrec%252Fhera3.htm%3B626%3B992

Strieborná soška Juno (1.-2.st.)

P. Veronese. Juno obdarúva Benátky (1554-1556)

J. de Backer: Juno držiaca zlatú nádobou a mešec (16.st.)

B. Ammannani: Juno (Fontana di sala grande, 1556-1561, Florencia)

G. De Ferrari: Juno a Argus (1685-1695)

N. Coypel: Príbeh Hercula. Juno a Hercules (1699)

H. Goltzius: Juno obdržala oči Argusa od Merkúra (1615)

A. Coypel: Venušin pás. Jupiter a Juno na hore Ida (17.-18.st.)

Neznámy maliar: Mytologický výjav. Jupiter a Juno na hore Ida (17.st.)

G. Bonasone: Obnovenie Jupiterovej lásky k Juno stávkou o Venušin opasok (rytina, 1546)

G. Bonasone: Juno zosiela hladomor na Krasiton (rytina z cyklu Láska, zúrivosť a žiarlivosť Juno, 1531-1576)

W. Panneels podľa P. P. Rubensa: Jupiter a Juno (1631)

Jupiter/Iuppiter - rímska podoba gréckeho *Dia*; 2.pád Jova i Jupitera; najvyšší a najmocnejší boh *italických* kmeňov; boh prírodných síl a ochranca *vernosti* a *práva*, ochranca *vojska* v boji (pozri *patrón*) a darca *víťazstva*, ochranca rímskeho štátu (*Jupiter Kapitolský*); boli mu zasvätené *idy*, dni splnu (pozri *rímsky kalendár*); ako bohu *jarného neba* mu boli zasvätené aj vrcholky hôr, na ktorých stáli jeho chrámy (pozri *bohovia nebies*); jeho kult pretrval do doby raného *kresťanstva*; pozri *Terminus*, *Quirinus*, *trojica quirinská*; *Elagabalus*; *Baal*; *rímska mytológia*, *rímski bohovia*; *bohovia prírody a prírodných síl*; *Sibyla Tiburtinská/Tiburská*; *Tages*; *Filemon* a *Baukida*, *Il Contento*

Neškuda v súvislosti s heslom *Lara*: keď prezradila *Jupiterovo* tajomstvo, rozhnevaný bol ju zbavil *reči* a nariadil *Merkúrovi*, aby ju ako nehodnú *nymfu* odviezol do *podsvetia*; pozri *tajomstvo*

-súvislosti s heslom *anjelský chór*:

III. hierarchia anjelského chóru (najnižšia):

1. *anjeli* (zodpovední za *Mesiac*)
2. *archanjeli* (zodpovední za *Merkúr*)
3. kniežactvá čiže prvopočiatky/gréc. archai, lat. principatus (zodpovední za *Mars*)

II. hierarchia:

4. mocnosti/gréc. exousiai, lat. virtutes (zodpovední za *Venušu*)
5. sily/gréc. dynameis, lat. potestates (zodpovední za *Slnko*)
6. vlády/vládcovia/ gréc. kyriothetes, lat. dominaciones (zodpovední za *Jupiter*)

I. hierarchia:

7. tróny/gréc. tranoi, lat. throni (zodpovední za *Saturn*)
8. *cherubíni* (zodpovední za prvotný pohyb a sféru stálic)
9. *serafíni* (zodpovední za prvotný pohyb s sféru stálic)

Oxfordský slovník svätcov v súvislosti s heslom *Elígius*: pôsobil ako apoštol v mnohých oblastiach *Flámska*; je mu prisudzovaných veľa *homílií* v ktorej najmä vystríha pred pohanskými *poverami*, predpoveďami *budúcnosti*, sledovaním *osudových* znamení a pred svätením *štvrtka* na počesť Jupitera

<http://de.wikipedia.org/wiki/Theophanie>

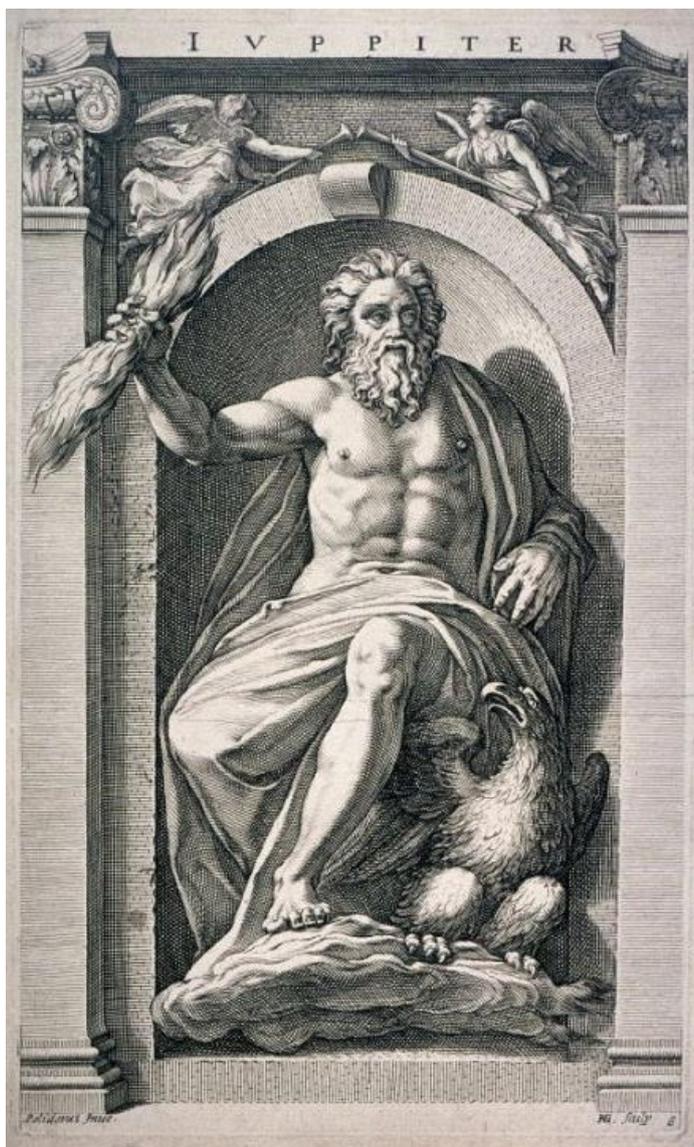
Jupiter zo Smyrny (pol. 2.st.)

Okruh G. Romana: Narodenie Jupitera (okolo 1530)

A. Dossi: Jupiter maľuje motýľov (1522)

H. Goltzius podľa P. da Caravaggio: Jupiter (rytina, 1592)

G. Bonasone: Jupiter, Neptún a Pluto si delia vesmír (rytina, 1531-1576)

G. Bonasone: Jupiter dojčený kozou Amalteou (rytina, 16.st.)

C. Van de Passe st.: Boreás (s Jupiterom a Saturnom) (rytina, 16.-17.st.)

G. Bonasone: Obnovenie Jupiterovej lásky k Juno stávkou o Venušin opasok (rytina, 1546)

Podľa J. Jordaensa: Dieťa Jupiter kŕmený kozou Amaltheou (rytina, 1652)

Guercino: Jupiter metá blesk (17.st.)

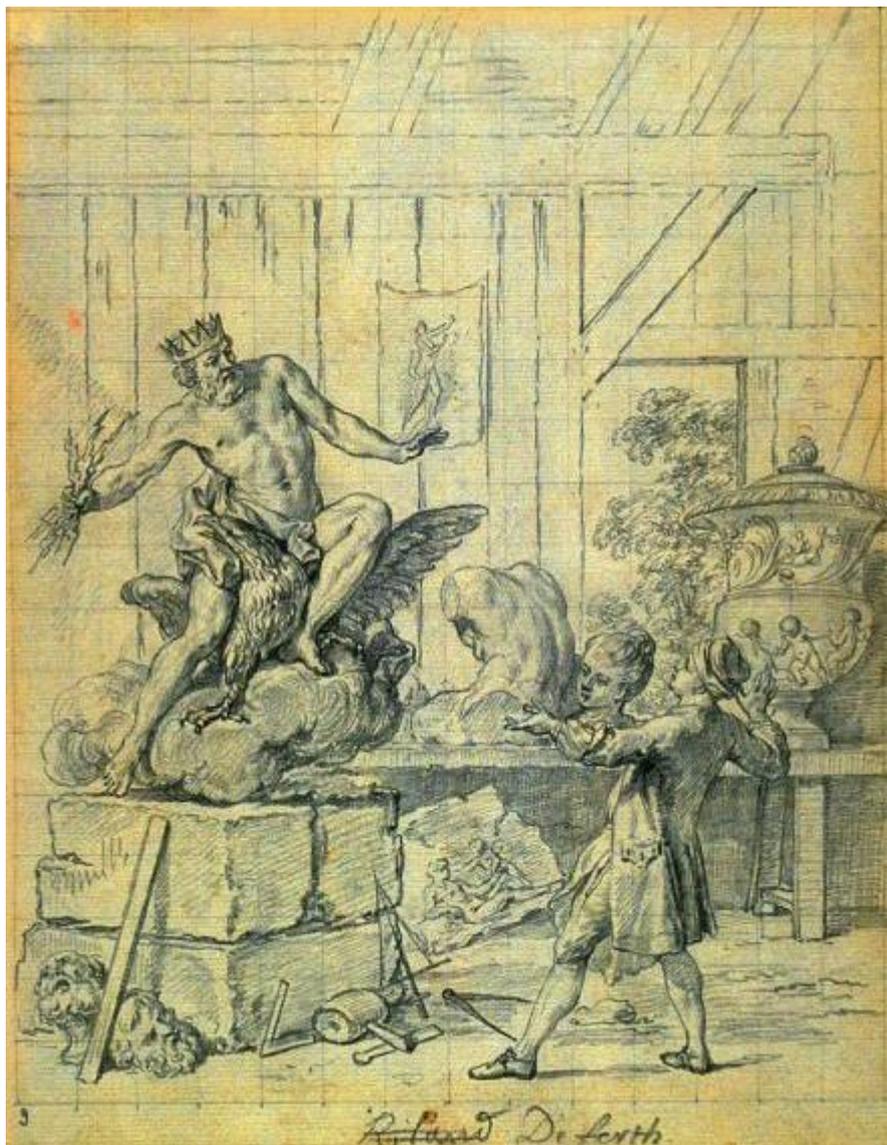
J. König: Il Contento: Merkúr prináša Jupiterovi Contenta (1617)

C. van Everdingen: Jupiter a Callisto (1655)

J. Saenredam: Jupiter predsedajúci slobodným umeniam (zo série siedmich bohov planét, 17.st.)

Ch.-N. Cochin II : Sochár a socha Jupitera (skica pre La Fontainenove bájky, 18.st.)

A. Coypel: Venušin pás. Jupiter a Juno na hore Ida (17.-18.st.)

Neznámy maliar: Mytologický výjav. Jupiter a Juno na hore Ida (17.st.)

N. Coypel: Jupiter chránený Korybantmi (1701-1705)

N. Coypel: Obet' Jupiterovi (zač. 18.st.)

G. B. Tiepolo: Jupiter a Danae (1736)

J.-B.-M. Pierre: Jupiter a Antiopé (1745-1749)

J. A. Ingres: Jupiter a Tethis (1811)

G. Moreau: Jupiter a Semele (1894-1895)

Jupiter Ammon - Jupiter zamenený s egyptským božstvom Amonom po rímskom dobytí Egypta; egyptský Ammon/Amon splynul s rímskym Jupiterom; Jupiter pritom prevzal jeho vzhľad a je s baraními rohami; tento jav (splývania dvoch rôznych bohov) bol veľmi častý vo východných kultoch

a v tolerantnom rímskom náboženstve (Jupiter Sabazios v Malej Ázii); podobne *Zeus Ammon*; pozri *holub/holubica* (Biedermann); *Amon*; *synkretimus*

<https://www.google.sk/search?q=jupiter+ammon&espv=2&biw=1849&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&sqj=2&ved=0ahUKEwj36t69l8PKAhWI7RQKHfMVCwgQsAQIGQ>

Jupiter Ammon (rímska terakota, 1.st.)

Jupiter Kapitolský - Jupiter, ochranca rímskeho štátu (pozri *patrón*); chrám Jupitera Kapitolského ako demonštrácia rímskej sily a víťazstva bol postavený na mieste *jeruzalemského chrámu* po porážke *Bar Kochbu* v roku 135 po Kr.

Jupiter Sabazios - Jordan v súvislosti s heslom *Sabazios*: *fygický* boh Sabazios bol v *helenizme* stotožnený s *Diom* a *Dionýzom* a spojený s ich *mystériami*; spojený aj s kultom *Jupitera* v podobe Jupitera Sabazia; pozri *synkretizmus*

www v súvislosti s heslom *Sabazios*: Rimania samotní stotožňovali maloázijského Sabazia so židovským *Sabaothom* (Bohom zástupov), a preto zakazovali prvým *Židom* usadeným v Ríme podieľať sa na šírení kultu Jupitera Sabazia; pozri *nebeské zástupy/nebeské vojská*

Jupiter (planéta) - pozri *betlehemska hviezda*; *astronomické symboly*; *anjelský chór*